

stránce byla věc správně posouzena nižšími soudy. Nelze proto mluvit o promlčení nároku podle § 33 zák. o statkových úřednících, ani o užití ustanovení § 1162 b) až d) obč. zák.

Čís. 6237.

K nároku na odškodnění podle §u 1328 obč. zák. stačí, když slib manželství předcházel prvé souloži a když pozdější soulož byla vykonána v důvěře v tento slib, leč že by se byl vyskytl vážný důvod pro odepření splnění slibu.

(Rozh. ze dne 7. září 1925, Rv I 653/26.)

Žalobě svedené ženy proti svůdci o odškodnění podle §u 1328 obč. zák. procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Odvolací soud vychází z předpokladu, že soulož, z níž žalobkyně odvozuje nárok na odškodnění ve smyslu §u 1328 obč. zák., jest podle žaloby ona, následkem které se stala matkou syna Františka, dne 30. května 1923 mimo manželství zrozeného. Odvolací soud pominul první odstavec žaloby, jenž obsahuje tvrzení, že žalobkyně se žalovaným udržovala milostný poměr delší dobu a že žalovaný jí předstíral, že ji pojme za manželku. Žalobkyně opřela žalobní nárok o to, že se žalovanému poddala, poněvadž jí slíbil manželství, že v milostném poměru pokračovala, důvěřujíc v tento slib, a že také soulož, následkem které se stala matkou, byla vykonána v této důvěře. Žalobkyně při svém výslechu jako strana uvedla, že při kritické souloži (28. srpna 1922) neřikal žalovaný ničeho o ženění, dodala však, že dříve opětovně. Soud první stolice zjistil na základě nepřisežné výpovědi žalobkyně jako strany tento děj: Žalobkyně učinila si se žalovaným, kterého již od dětství znala, známost dne 23. října 1921 při taneční zábavě; v lednu 1922 ji žalovaný v bytě její matky navštívil, žádal od ní soulož, žalobkyně to odmítla s odůvodněním, že, stane-li se něco, že ji nechá seděti, žalovaný jí na to odvětil, že nemusí mítí starost, že se nic takového nestane; k souloži tehdy nedošlo; následující neděli ji žalovaný zase navštívil a žádal od ní soulož, což žalobkyně zprvu odmítla, pak ale, když žalovaný prohlásil, že nemusí mítí starost, že se o ni již postará, že se nemusí oženiti s bohatou, že si může vzíti i chudou, se mu vzdala; žalobkyně po té s žalovaným opětovně tělesně obcovala, také dne 28. srpna 1922, toho dne ale jí žalovaný o ženění ničeho neřekl; žalobkyně následkem soulože ze dne 28. srpna 1922 otěhotněla. Soud druhé stolice převzal v podstatě tato zjištění, nikoli však také úsudek prvního soudu, že žalobkyně se žalovanému vzdala pouze následkem opětovných a důtklivých slibů žalovaného,

že jiseděti nenechá. Soud odvolací však neuvádí důvodů, proč tento úsudek prvního soudu nepřijímá, neboť ta okolnost, že ke kritické souloži přivolila bez slibu manželského, netýká se zjištěné okolnosti, kritické souloži předcházející, že se žalovanému vzdala v lednu 1922, když jí tento při tom opětovně manželství sliboval. Zjišťuje-li první soud, že žalovaný se znal se žalobkyní již od dětství, že měl s ní známost přes dva měsíce, než došlo k první souloži, že týden před touto souloží od žalobkyně soulož žádal, což tato odmítla s odůvodněním, že, stane-li se něco, že ji nechá žalovaný seděti a zjišťuje-li dále, že žalovaný týden na to zase od žalobkyně soulož žádal a když tato odmítla, prohlásil, že nemusí mít starost, že se o ni již postará, že se nemusí oženit s bohatou, že si může vzít i chudou, a že žalobkyně na to se mu vzdala, je opodstatněným také názor prvního soudu, že se žalovaná vzdala žalobci jen následkem jeho slibu, že si ji vezme za manželku. Slibem tím byly utlumeny na její straně ohledy mravní a zejména zaplašeny obavy před následky předčasného tělesného obcování. Žalobkyně vzdala se žalovanému důvěřujíc v jeho slib, že si ji vezme za manželku, a v této důvěře souložila s ním také dne 28. srpna 1922. Tuto soulož nelze, jak to činí odvolací soud, posuzovati samu o sobě bez ohledu na to, co jí předcházelo, bez ohledu na delší dobu trvající důvěrný poměr, na opětovný pohlavní styk, a hlavně bez ohledu na to, že se žalobkyně žalovanému při první souloži vzdala jen v důvěře v jeho slib, že si ji vezme za manželku. Při déle trvajícím důvěrném poměru stačí, když slib manželský předcházel první souloži a když pozdější soulož je vykonána v důvěře v tento slib. Soud první stolice dospěl na základě výpovědi žalobkyně jako strany ve spojení se svědeckými výpověďmi Anny H. a Arnošta W-a k přesvědčení, že žalobkyně nezavdala žalovanému závažné příčiny, by poměr zrušil. V odvolání uplatňuje žalovaný v tomto směru nesprávné ocenění důkazů. Odvolací soud se touto výtkou zabýval jen potud, že vyslovil, že je lhostejno, proč žalovaný slib manželský nesplnil. Než, jak nejvyšší jako zrušovací soud vyslovil v rozhodnutí ze dne 22. června 1925, Zm I 280/25, uveřejněném v úřední sbírce pod č. 2027, nespadá nesplnění manželského slibu pod sankci §u 506 tr. zák. tehdy, vyskytl-li se, třebas dodatečně, vážný důvod pro odepření splnění slibu. Důvodem takovým není čin, jímž pachatel sám vědomě a úmyslně se zbavil možnosti splnění slibu (na př. napotomní sňatek). Ke skutkové podstatě přestupku §u 506 tr. zák. vyžaduje se nejen svedení, nýbrž také »zneuctění« svedené osoby. Odvolací soud, jenž vyloučil již svedení, se otázkou zneuctění nezabýval. Také soud první stolice se otázkou touto nezabýval a neučinil k tomu potřebná zjištění o mravní zachovalosti a pověsti žalobkyně.

Čís. 6238.

Na pozůstalost nelze vyhlásiti úpadek po té, když byla již odevzdací listina doručena, třebas ještě nenabyla právní moci.

(Rozh. ze dne 7. září 1926, R II 290/26.)